

Alman Federal Mahkeme Kararları

Çev: Alpay HEKİMLER*

Hessen Eyalet İş Mahkemesi

Karar Tarihi: 23. 08. 2017

Sayısı : 6 Sa 137/17

Gizli olarak personel görüşmenin kaydedilmesi derhal fesih için haklı neden oluşturm.

Özü:

Personel görüşmesi yapmak üzere davet edilen bir işçi, eğer gizli bir biçimde akıllı telefonu ile bu görüşmeyi kayıt altına alırsa, bu eylemi iş sözleşmesinin derhal feshi için haklı neden oluşturm.

Olay:

Davacı işçi, bir işçiye hakaret ve diğer bir işçiyi de tehdit ettiği iddiasıyla savunmasına almak üzere, amiri ve çalışma konseyi tarafından personel görüşmesi yapmak üzere davet edilmiştir. Bu gelişmeden yaklaşık bir ay öncesinde, davacı amirine email yoluyla diğer meslektaşları ile ilgili olarak “Low Performer” ve “Tembel Bok Böcekleri” biçiminde hakaret etmesi sebebiyle, ihtar edilmiştir.

Tarafların aralarında gerçekleştirdikleri personel görüşmesinden birkaç ay sonra, davalı işveren, davacı tarafından gönderilen bir email yoluyla, anılan görüşmenin kendisi tarafından gizlice kaydedildiğini öğrenmiştir. Bu eylem üzerine, davalı, davacı ile aralarındaki iş sözleşmesini derhal feshetmiştir. Davacı işçi, açmış olduğu işe iade davasıyla görüşmelerin ses kayıtlarının alınmasının yasak olduğunu bilmediğini ifade etmiştir. Cep telefonun görüşme esnasında açık bir biçimde masa üzerine bulunduğunu da ayrıca beyan etmiştir.

Davacının açmış olduğu işe iade davası, gerek İş Mahkemesi, gerekse Eyalet İş Mahkemesi tarafından reddedilmiştir.

Gerekçe:

Davalı, iş sözleşmesini derhal feshetmesi haklı bir nedene dayanmaktadır. Bir görüşmenin gizlice kayıt altına alınması, Anayasanın 2.maddesinin 1.fıkrası hükmü ile güvence altına alınmış olan, görüşmeye katılan kişilerinin kişilik haklarının ihlali anlamına gelmektedir. Yapılan görüşmenin içeriğinin, belirli bir kesim veya kamuoyunun tamamı ile paylaşılıp paylaşılamayacağı konusundaki karar, o görüşmeye katılmış olan tarafça belirlenmesi esastır.

* Prof. Dr. Namık Kemal Üniversitesi, Öğretim Üyesi

Aşağı Saksonya (Niedersachsen) Eyalet İş Mahkemesi

Karar Tarihi : 12.03. 2018

Sayısı : 15 Sa 319/17

Bir işçinin, radikal İslami bir harekete mensup olduğu şüphesiyle, iş sözleşmesinin feshi, her zaman haklı bir neden oluşturmaz.

Özü:

Bir işçinin radikal militan “Cihat” hareketine mensup olduğu şüphesi bulunuyor ve bu nedenle pasaportuna el konulmuşsa, bu durum doğrudan o işçinin iş sözleşmesinin derhal feshedilmesini her durumda haklı kılmaz. İşveren tarafından iş sözleşmesinin derhal feshedilebilmesi için, işçinin iş ilişkisine zarar verdiğini kanıtlaması veya işyerinde çalışma barışını ya da güvenliği tehlikeye düşürdüğüne dair ciddi şüphelerin var olması gerekir.

Olay:

Davacı işçi, 1.9.2008 tarihinden beri Volkswagen AG firmasında montaj işçisi olarak çalışmıştır. Davacının, militan “Cihat” hareketine katılmak istediği yönündeki şüpheden dolayı aranmaktaydı. Bu nedenle, davacının 28.12.2014 tarihinde İstanbul’a gerçekleştirmek istediği uçak yolculuğu Federal Polis tarafından engellenmiş ve pasaportuna el konulmuştur. Davacı, bu eylem nedeniyle İdare Mahkemesine dava açmış, ancak dava İdare Mahkemesi tarafından reddedilmiştir (Braunschweig İdare Mahkemesi, 7.9.2016 tarih ve 5 A 99/15 sayılı karar).

Davalı işveren, bu eylem sonrasında davacı işçinin işyerinde çalışma barışını ve güvenliği tehdit ettiği gerekçesiyle, iş sözleşmesini derhal feshetmiştir. Ancak Ocak 2018 tarihinde davacı işçiye yeni bir pasaport düzenlenerek teslim edilmiştir.

İş Mahkemesi açılan davayı reddetmiş, Eyalet İş Mahkemesi, Federal İş Mahkemesinde temyiz yolu açık olmak üzere davanın kabulüne karar vermiştir.

Gerekçe:

Davalı işveren, davacı işçi ile aralarındaki iş sözleşmesini haklı bir nedene dayalı olarak feshetmemiştir. Davacı işçinin, radikal militan “Cihat” hareketine üye olduğu yönündeki şüphe ve buna bağlı olarak pasaportuna el konulmuş olunması, iş sözleşmesinin derhal feshedilmesi için haklı bir neden tam olarak oluşturamamaktadır. Eğer, kesin bir biçimde iş ilişkisinin zarar görmesi söz konusu olsaydı ancak o zaman iş sözleşmesi derhal haklı bir nedene dayalı olarak feshedilmesi mümkün olurdu. Dava konusu olayda işçinin bu yönde bir zararı söz konusu olmamıştır. Bunun ile birlikte davacının işyerindeki çalışma barışını veya güvenliği tehdidi de söz konusu değildir. Bu nedenle, işyeri dışında meydana gelen olaylar doğrudan iş sözleşmesinin gerek derhal, gerekse ihbar süreleri içerisinde feshedilmesine haklı neden oluşturmaz.

Darmstadt Sosyal Mahkemesi

Karar Tarihi : 01.03.2018

Sayı : S 5 R 45/14

Emekli sigortalının ölümünden sonra da ödenmeye devam edilmiş olan emekli aylıklarının iadesi talep edilebilir.

Özü:

Darmstadt Sosyal Mahkemesi, Emeklilik Sigortası Kurumunun, emekli sigortalının ölmüş olmasına rağmen yıllarca ödenmeye devam edilmiş olan emekli aylıklarının, emekli aylıklarının yatırılmış olduğu hesap üzerinde tasarrufta bulunma yetkisine sahip olan kişiden, iadesini talep edebileceğine karar vermiştir.

Olay:

Emeklilik Sigortası Kurumu, 2005 yılında vefat etmiş olan emekli sigortalıya, vefatı hakkında bilgi sahibi olmaması nedeniyle 2011 yılına kadar düzenli olarak hesabına emeklilik aylıklarını ödemiştir. Bu dönem içerisinde Emeklilik Sigortası Kurumu yaklaşık 77.000 Euro tutarında bir ödemeyi gerçekleştirmiştir. Emeklilik Sigortası Kurumunun talebi doğrultusunda, aylıkların yatırıldığı Banka tarafından, hesapta bulunan bakiye tutarı Kuruma iade etmiştir. Ancak Bankanın iade etmiş olduğu tutar ile Kurumun ödemiş aylıklar arasında 15.000 Euro tutarında bir fark ortaya çıkmış ve bu farkın emekli sigortalının vefatının ardından peder pey farklı tarihlerde Bankamatiklerden çekildiği tespit edilmiştir. Davacı Emeklilik Sigortası Kurumu, davalıdan aradaki farkın iade etmesini talep etmiştir.

Vefat eden emekli, ABD'ye ikametgâhını taşımadan önce, davalının adresine kayıtlı görünmekte ve bir vekalet vermişti. Davalı, söz konusu parayı Bankamatikten çekmediğini ve 2012 yılına kadar ilgili kişinin vefatından dahi haberi olmadığını beyan etmiştir. Ancak emekli sigortalının vefatının ardından kısa bir süre sonra, Bankadan Banka Kartı için yeni bir şifre talep edilmiş ve söz konusu şifrede ilgili adrese gönderilmiştir. Bunun ardından Banka Kartı ile düzenli bir biçimde hesaptan para çekilmeye başlandığı anlaşılmıştır.

2008 yılında ise Banka yeni bir Banka Kartı düzenleyerek aynı adrese göndermiş ve bu kart ile de düzenli olarak hesaptan para çekilmeye devam edilmiştir. Hesapların incelenmesi sonucunda aynı dönem içerisinde yurtdışından da hesaptan para çekildiğini ortaya çıkmıştır.

Gerekçe:

Darmstadt Sosyal Mahkemesi, aradaki farkın davalı tarafından iade edilmesi gerektiğine karar vermiş ve böylelikle Emeklilik Sigortası Kurumun talebini yerinde görmüştür.

Sosyal Mahkemenin kanaatine göre, davalı gerçeği beyan etmemiş olup, emekli sigortalının vefatının ardından düzenli olarak hesaptan para çekmiş olup bu nedenle de ilgili bedelin Emeklilik Sigortası Kurumuna iade etmesi gerekmektedir. Mahkeme, Banka tarafından verilen bilgi doğrultusunda, sadece hesap sahibinin bizzat kendisi ya da vekalet sahibi bir kişi tarafından yeni bir şifrenin talep edilmesinin ve bu yolla gerek yurtiçi gerekse yurtdışından hesaptan para çekilmesinin mümkün olduğu, gerçeğinden hareket etmiştir.